

I. DISPOSICIÓN XERAIS

MINISTERIO DE ECONOMÍA E COMPETITIVIDADE

11932 *Orde ECC/2316/2015, do 4 de novembro, relativa ás obrigas de información e clasificación de produtos financeiros.*

I

A existencia de información veraz, suficiente e comprensible sobre os produtos e servizos ofrecidos polas entidades financeiras aos seus clientes constitúe un dos principios básicos do dereito dos mercados financeiros. Este principio elemental adquire máis importancia aínda se cabe canto máis sofisticados e complexos son os bens e servizos que se ofrecen aos clientes. Por esta razón, un dos obxectivos transversais e prioritarios na regulación dos mercados financeiros foi, precisamente, garantir que os clientes de servizos financeiros dispoñan de toda a información necesaria para se formaren un xuízo de valor sobre os servizos de investimento ofrecidos e para comprender os riscos asociados a eles.

No entanto, malia os esforzos realizados tanto no ámbito nacional como no ámbito da Unión Europea, a realidade demostra que a falta de dispoñibilidade de información suficiente e comparable, así como a presentación confusa ou incompleta da información sobre os produtos e servizos financeiros, continúa sendo unha das maiores preocupacións dos clientes financeiros.

É certo que as diferentes normas tuitivas aprobadas nos últimos anos incrementaron notablemente a información que se debe poñer á disposición do cliente e estableceron a obriga de que a dita información conste por escrito, co que se contribúe, en gran medida, a asegurar que os clientes reciben a información necesaria para contratar os produtos e servizos financeiros. Porén, a gran cantidade de información precontractual que en ocasións se debe poñer á disposición dos clientes ou clientes potenciais e a ausencia dun formato común para a súa representación constitúen dous factores que dificultan a adecuada comprensión dos produtos ofrecidos e a súa comparación con outros.

II

Certamente, a regulación vixente, tanto bancaria como do mercado de valores, ou a financeiro-actuarial, establece a información precontractual con notable intensidade, aínda que de forma parcialmente fragmentada. Ademais, este conxunto normativo responde, con carácter xeral, ao tipo de «regulación por produto» que busca unificar os requisitos que deben cumprir certos produtos financeiros, de maneira que as concretas obrigas de información varían de forma considerable entre produtos. Abonda unha breve lectura da normativa aplicable a estas obrigas de información para advertir que existen diferenzas relevantes en canto á información que se debe publicar ou facilitar sobre cada produto, a súa forma de representación e o medio e momento da súa transmisión ao cliente final.

A isto hai que engadir que, en moitas ocasións, a información se facilita na práctica sen un formato homoxéneo, nunha linguaxe excesivamente técnica ou que os documentos precontractuais e publicitarios conteñen demasiada información e que están redactados e presentados de tal forma que é difícil distinguir neles a información máis relevante. Todo isto diminúe a eficacia e a utilidade da dita información, na medida en que ao cliente lle resulta complicado comprender adecuadamente o produto ou servizo ofrecido, comparalo con outros de distinta natureza contractual pero similar función investidora, entender adecuadamente os riscos que comporta e distinguir os seus elementos principais dos accesorios.

III

As anteriores deficiencias puxeron de manifesto a necesidade de dotar os clientes financeiros de documentación precontractual estandarizada que expoña, de forma facilmente comprensible e visual, a información imprescindible sobre cada produto e de que o faga nun mesmo formato homoxéneo e mediante un sistema de representación gráfico común. Agora ben, non se trata de que estas novas ferramentas substitúan a información precontractual de carácter obrigatorio. A información que exige a normativa vixente segue cumprindo unha función esencial na medida en que permite adquirir un coñecemento máis profundo sobre o produto ou servizo concreto ofrecido e que, unha vez adquirido, esa información pasa a delimitar o contido obrigacional do contrato en cuestión. Por isto, é importante que estas novas ferramentas complementen os actuais documentos precontractuais, sen substituílos.

Precisamente foi esta a intención do lexislador europeo ao aprobar o Regulamento (UE) n.º 1286/2014 do Parlamento Europeo e do Consello, do 26 de novembro de 2014, sobre os documentos de datos fundamentais relativos aos produtos de investimento retallista vinculados e os produtos de investimento baseados en seguros. Este regulamento, aplicable a partir do 31 de decembro de 2016, crea un documento de datos fundamentais, que deben elaborar os orixinadores de produtos empacotados ou baseados en seguros cun formato e contido homoxéneos, e regula a súa subministración co fin de que estes poidan comprender e comparar as características fundamentais e os riscos dos ditos produtos.

IV

Tamén en España se deron pasos tendentes a procurar unha maior protección ao cliente financeiro por parte dos poderes públicos. Un primeiro paso atopámolo no informe aprobado pola Subcomisión sobre a Transparencia na Información dos Produtos Financeiros e Hipotecarios das Entidades de Crédito, constituída no seo da Comisión de Economía e Competitividade do Congreso dos Deputados en outubro de 2013, no cal se destaca que «o importante non é facilitar moita información senón aquela necesaria para que o cliente poida coñecer o alcance do que asina» e conclúese que «se deben adoptar as reformas lexislativas necesarias para, de conformidade coa normativa europea incipiente [...], limitar a información precontractual ou contractual a aquela que sexa necesaria para a comprensión do produto, estandarizando a súa forma de presentación mediante unha tipografía concreta, con advertencias inequívocas daqueles riscos inherentes ao produto que se contrata». Así mesmo, e polo que se refire aos produtos de investimento, o informe recomenda que «con carácter previo á súa comercialización, deberán clasificarse os produtos por risco e complexidade. Esta clasificación, para resultar máis gráfica, podería facerse mediante cores».

Nesta orde de cousas, a Comisión Nacional do Mercado de Valores someteu recentemente á consulta pública un proxecto de circular sobre advertencias relativas a instrumentos financeiros que incorporaba «un sistema para advertir os clientes retallistas sobre o risco e a complexidade dos instrumentos financeiros dunha maneira moi sinxela e gráfica a través dun indicador do risco que se complementa, se é o caso, con cadansúa alerta en relación coa liquidez e coa complexidade». O proxecto de circular incluía dentro do seu ámbito de aplicación obxectiva todos os instrumentos financeiros do artigo 2 da Lei 24/1988, do 28 de xullo, do mercado de valores, a excepción das participacións e accións de institucións de investimento colectivo.

Neste sentido, é importante destacar o acerto e a oportunidade do citado proxecto de circular, que, ao desenvolver este instrumento de información certamente innovador, responde adecuadamente á crecente variedade e sofisticación dos instrumentos financeiros aos que teñen acceso os investidores retallistas. No entanto, para garantir a plena eficacia transversal deste instrumento en todos os servizos e produtos de aforro e investimento financeiros, considérase imprescindible estender este sistema de clasificación non só aos instrumentos financeiros a que se refire o artigo 2 do texto refundido da Lei do

mercado de valores, aprobado polo Real decreto legislativo 4/2015, do 23 de outubro, senón tamén, con carácter xeral, a todos os demais produtos e servizos de investimento e aforro que están á disposición dos investidores retailistas nas súas entidades bancarias ou empresas aseguradoras. Por esta razón, cómpre superar as restricións consubstanciais ao ámbito competencial das circulares da Comisión Nacional do Mercado de Valores e estender a aplicación deste documento de información precontractual estandarizado, tanto aos depósitos bancarios como aos produtos de seguros con finalidade de aforro, e aos plans de pensións individuais e asociados. En consecuencia, de acordo coa orde legalmente establecida de distribución de competencias en materia político-financeira e co principio de xerarquía normativa, o establecemento dun sistema común de información homoxéneo para todos os produtos de investimento e aforro débese realizar mediante esta orde ministerial. Este sistema, aínda que, obviamente, non implique ningunha garantía sobre o resultado final do investimento, supoñerá, sen ningunha dúbida, unha ferramenta adicional de información ao investidor extremadamente útil.

V

Esta orde ministerial estrutúrase en tres capítulos e un anexo. A súa redacción estivo presidida por tres principios configuradores. En primeiro lugar, o principio de transversalidade, conforme o cal o sistema normalizado de información e clasificación se deberá elaborar para todos os produtos financeiros, xa sexan bancarios, como propios do mercado de valores ou do mercado de seguros e plans de pensións. En segundo lugar, simplicidade, para que a información ofrecida axude os clientes ou potenciais clientes a comparar diferentes produtos e comprender as súas características. E finalmente, homoxeneidade, para que, co fin de evitar diverxencias e mellorar a protección dos clientes financeiros, a información mínima requirida sexa elaborada e representada graficamente nun único formato normalizado.

Pois ben, atendendo a estes tres principios, o capítulo I regula o ámbito de aplicación obxectivo e subxectivo da orde ministerial. En canto aos produtos a que se aplica, a orde inclúe os instrumentos financeiros recollidos no artigo 2 do texto refundido da Lei do mercado de valores, aprobado polo Real decreto legislativo 4/2015, do 23 de outubro, os depósitos bancarios, os produtos de seguros de vida coa finalidade de aforro e os plans de pensións individuais e asociados.

Non obstante, quedan excluídos do ámbito de aplicación desta orde os produtos comprendidos no ámbito de aplicación do Regulamento (UE) n.º 1286/2014, do 26 de novembro de 2014, como é o caso das participacións de fondos de investimento, os produtos de seguro de vida que teñan un elemento de investimento aos cales lle é aplicable o dito regulamento e os produtos e depósitos estruturados, que dispoñen, a partir do 31 de decembro de 2016, dunha regulación específica, destinada a que os clientes e potenciais clientes poidan comprender e comparar as características fundamentais e os riscos dos ditos produtos, incluíndo para estes efectos un indicador de risco cun formato e contido homoxéneos. O feito de que esta regulación estea aínda pendente de desenvolvemento a nivel comunitario e que, como sinala o citado Regulamento (UE) n.º 1286/2014, do 26 de novembro de 2014, a información que se lles subministre aos investidores retailistas respecto a este tipo de produtos debe estar coordinada a nivel europeo xustifican esta exclusión.

Igualmente, exclúese a débeda pública do ámbito obxectivo de aplicación, dada a garantía con que contan as administracións públicas que fai que a súa clasificación sexa a de activo de elevada liquidez e solvencia para efectos da normativa prudencial e, en particular, do Regulamento 575/2013/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 26 de xuño de 2013, sobre os requisitos prudenciais das entidades de crédito e as empresas de investimento, e polo que se modifica o Regulamento 648/2012/UE.

Así mesmo, quedan excluídos desta orde os seguros colectivos que instrumentan compromisos por pensións, os plans de previsión social empresarial, os contratos de seguros concertados polos plans de pensións para a cobertura de riscos e prestacións do plan, ao non iren dirixidos á comercialización no mercado retailista, así como as

modalidades de seguro de vida previstas no artigo 3 da Orde ECC/2329/2014, do 12 de decembro, pola que se regula o cálculo da rendibilidade esperada das operacións de seguro de vida que teñen en común presentar esencialmente un compoñente biométrico.

O capítulo I regula tamén o ámbito de aplicación subxectiva da orde, que inclúe tanto as entidades financeiras españolas susceptibles de comercializar este tipo de produtos, como as entidades estranxeiras que o fan en territorio español mediante sucursal, axente ou en réxime de libre prestación de servizos. Finalmente, o ámbito de aplicación da orde termina de definirse mediante dúas normas de peche: primeiro, a orde aplícase só en relación coa comercialización de produtos a clientes non profesionais e segundo, exímese do seu cumprimento a prestación do servizo de xestión discrecional e individualizada de carteiras, dado que nestes casos é a empresa quen toma as decisións de investimento por conta do cliente.

No capítulo II regúlase o chamado «indicador de risco» que as entidades deberán facilitarlle ao cliente ou cliente potencial cando lle presten servizos de investimento ou comercialicen un produto financeiro. Este indicador será elaborado e representado graficamente de conformidade co disposto no anexo e clasificará o produto financeiro en cuestión nalgunha das seis categorías previstas na orde. Ademais, neste capítulo establécense tamén as alertas sobre liquidez e sobre a complexidade do produto, que unicamente deberán ser incluídas na información que se lle entregará ao cliente ou potencial cliente no caso de que concorran algunhas das circunstancias expresamente previstas no articulado da orde ministerial. En canto á comercialización á distancia dos produtos financeiros, precísase expresamente, para maior claridade normativa, que o indicador de risco e as alertas sobre a liquidez e a complexidade se lle deberán facilitar ao cliente potencial antes de contratar os ditos produtos, de conformidade co establecido no artigo 7 da Lei 22/2007, do 11 de xullo, sobre comercialización a distancia de servizos financeiros destinados aos consumidores.

No último capítulo, que leva por rúbrica «Normas de ordenación, disciplina e supervisión», recóllese o réxime aplicable a cada un dos respectivos ámbitos materiais dos servizos financeiros sobre os cales se proxecta.

Finalmente, o anexo inclúe a representación gráfica do indicador de risco e das advertencias sobre a liquidez e complexidade de cada produto, ademais de certas normas de carácter técnico.

VI

Esta orde dítase en uso das habilitacións expresamente conferidas ao ministro de Economía e Competitividade polo artigo 5 da Lei 10/2014, do 26 de xuño, de ordenación, supervisión e solvencia de entidades de crédito; os artigos 209 e 210 do texto refundido da Lei do mercado de valores, aprobado polo Real decreto legislativo 4/2015, do 23 de outubro, o artigo 64 e a disposición derradeira segunda do Real decreto 217/2008, do 15 de febreiro, sobre o réxime xurídico das empresas de servizos de investimento e das demais entidades que prestan servizos de investimento e polo que se modifica parcialmente o Regulamento da Lei 35/2003, do 4 de novembro, de institucións de investimento colectivo, aprobado polo Real decreto 1309/2005, do 4 de novembro; o artigo 96.3 da Lei 20/2015, do 14 de xullo, de ordenación, supervisión e solvencia das entidades aseguradoras e reaseguradoras; o artigo 105 do Regulamento de ordenación e supervisión dos seguros privados, aprobado polo Real decreto 2486/1998, do 20 de novembro, e a disposición derradeira segunda do Real decreto 2486/1998; a disposición derradeira terceira do texto refundido da Lei de regulación dos plans e fondos de pensións, aprobado polo Real decreto legislativo 1/2002, do 29 de novembro, e os artigos 48.1 e 101.5 do Regulamento de plans e fondos de pensións, aprobado polo Real decreto 304/2004, do 20 de febreiro.

Na súa virtude, co informe previo do Ministerio de Facenda e Administracións Públicas, elaborado de conformidade co artigo 24.3 da Lei 50/1997, do 27 de novembro, do Goberno, e de acordo co Consello de Estado,

DISPOÑO:

CAPÍTULO I

Disposicións xerais

Artigo 1. *Obxecto.*

1. Esta orde ministerial ten por obxecto garantir un adecuado nivel de protección ao cliente ou potencial cliente de produtos financeiros mediante o establecemento dun sistema normalizado de información e clasificación que o advirta sobre o seu nivel de risco e lle permita elixir os que mellor se adecuen ás súas necesidades e preferencias de aforro e investimento.

2. Con tal finalidade, as entidades entregaranlles aos seus clientes ou potenciais clientes un indicador de risco e, se é o caso, unhas alertas por liquidez e complexidade.

Artigo 2. *Ámbito obxectivo.*

1. Esta orde é de aplicación aos seguintes produtos financeiros, sen prexuízo do establecido no número 2 deste artigo:

- a) Os instrumentos financeiros recollidos no artigo 2.1 do texto refundido da Lei do mercado de valores, aprobado polo Real decreto legislativo 4/2015, do 23 de outubro.
- b) Os depósitos bancarios incluíndo, entre outros, os depósitos á vista, de aforro e a prazo.
- c) Os produtos de seguros de vida con finalidade de aforro, incluídos os plans de previsión asegurados.
- d) Os plans de pensións individuais e asociados.

2. Non obstante o establecido no punto anterior, quedan excluídos do ámbito de aplicación desta orde, os seguintes produtos financeiros:

a) Os seguros colectivos que instrumentan compromisos por pensións, os plans de previsión social empresarial, os contratos de seguros concertados polos plans de pensións para a cobertura de riscos e prestacións do plan e as modalidades de seguro de vida previstas no artigo 3 da Orde ECC/2329/2014, do 12 de decembro, pola que se regula o cálculo da rendibilidade esperada das operacións de seguro de vida.

b) A débeda pública emitida polo Estado, as comunidades autónomas e as entidades locais, o mesmo que a débeda que supoña exposición fronte ao sector público sempre que cumpra cos requisitos fixados no artigo 56.2 do Real decreto 84/2015, do 13 de febreiro, polo que se desenvolve a Lei 10/2014, do 26 de xuño, de ordenación, supervisión e solvencia de entidades de crédito. Igualmente queda excluída do ámbito de aplicación desta orde a débeda emitida polas institucións, órganos ou organismos da Unión Europea e os gobernos centrais, autoridades rexionais ou locais ou outras autoridades públicas, organismos de dereito público ou empresas públicas dos Estados membros da Unión Europea, análogos aos españois indicados nesta letra.

c) Os produtos financeiros suxeitos ao Regulamento (UE) n.º 1286/2014 do Parlamento Europeo e do Consello, do 26 de novembro de 2014, sobre os documentos de datos fundamentais relativos aos produtos de investimento retailista vinculados e os produtos de investimento baseados en seguros.

d) As participacións e accións de institucións de investimento colectivo suxeitas ao Regulamento 583/2010/UE da Comisión, do 1 de xullo de 2010, polo que se establecen disposicións de aplicación da Directiva 2009/65/CE do Parlamento Europeo e do Consello no que atinxe aos datos fundamentais para o investidor e ás condicións que se deben cumprir ao facilitarse eses datos ou o folleto nun soporte duradeiro distinto do papel ou a través dun sitio web; ou á Circular 2/2013, do 9 de maio, da Comisión Nacional do Mercado

de Valores, sobre o documento cos datos fundamentais para o investidor e o folleto das institucións de investimento colectivo.

Artigo 3. *Ámbito de aplicación subxectivo.*

1. Esta orde ministerial será de aplicación ás seguintes entidades cando presten servizos de investimento ou comercialicen, en territorio español, algún dos produtos financeiros previstos no artigo 2 a clientes ou clientes potenciais a que se refire o número 4:

a) Ás empresas de servizos de investimento previstas no artigo 143 do texto refundido da Lei do mercado de valores, aprobado polo Real decreto lexislativo 4/2015, do 23 de outubro, incluídas as persoas físicas que teñan a condición de empresas de asesoramento financeiro, así como ás entidades autorizadas para a prestación de determinados servizos de investimento e servizos auxiliares, en virtude do artigo 145 da dita lei.

b) Ás entidades de crédito suxeitas á Lei 10/2014, do 26 de xuño, de ordenación, supervisión e solvencia de entidades de crédito.

c) Aos establecementos financeiros de crédito, suxeitos ao título II da Lei 5/2015, do 27 de abril, de fomento do financiamento empresarial.

d) Ás entidades aseguradoras suxeitas á Lei 20/2015, do 14 de xullo, de ordenación, supervisión e solvencia das entidades aseguradoras e reaseguradoras.

e) Ás entidades xestoras de fondos de pensións suxeitas ao texto refundido da Lei de regulación dos plans e fondos de pensións, aprobado polo Real decreto lexislativo 1/2002, do 29 de novembro.

2. Esta orde ministerial será tamén de aplicación ás seguintes entidades cando presten servizos de investimento ou comercialicen, en territorio español, algún dos produtos financeiros previstos no artigo 2 a clientes ou clientes potenciais:

a) Ás sucursais en España das entidades previstas no punto anterior, que estean autorizadas nun Estado membro da Unión Europea ou nun terceiro Estado.

b) Ás entidades previstas no punto anterior que estean autorizadas nun Estado membro da Unión Europea, cando operen en España mediante un axente establecido en territorio nacional.

c) Ás entidades previstas nas letras a), b) e d) do punto anterior que estean autorizadas nun Estado membro da Unión Europea, cando operen en España en réxime de libre prestación de servizos.

d) Ás entidades previstas no punto anterior que estean autorizadas nun Estado non membro da Unión Europea, cando operen en España sen sucursal.

CAPÍTULO II

Obrigas de información e clasificación de produtos financeiros

Sección 1.ª Obrigas

Artigo 4. *Obrigas de información e clasificación.*

1. As obrigas de información e clasificación de produtos financeiros previstas neste capítulo serán de aplicación ás entidades a que se refire o artigo 3.1 e 2, nos seguintes supostos:

a) Cando presten servizos de investimento.

b) Cando comercialicen de maneira directa ou mediante outras canles de venda os produtos financeiros a que se refire o artigo 2.

As entidades orixinadoras e os emisores dos produtos financeiros previstos no artigo 2 estarán tamén suxeitos ás obrigas de información e clasificación de produtos financeiros previstas neste capítulo cando presten servizos de investimento sobre os produtos financeiros ou os comercialicen.

2. Non obstante, as obrigas contidas nesta orde ministerial non serán de aplicación:

a) Á prestación polas entidades referidas neste artigo do servizo de xestión discrecional e individualizada de carteiras previsto no artigo 140.d) do texto refundido da Lei do mercado de valores, aprobado polo Real decreto legislativo 4/2015, do 23 de outubro.

b) Ás relacións das citadas entidades con clientes ou clientes potenciais que teñan a consideración de clientes profesionais de acordo co artigo 205 do texto refundido da Lei do mercado de valores, aprobado polo Real decreto legislativo 4/2015, do 23 de outubro.

Sección 2.ª Indicador de risco

Artigo 5. Clasificación de produtos en virtude do indicador de risco.

1. As entidades facilitarán un indicador de risco do produto financeiro actualizado no momento da súa entrega conforme o establecido no artigo 10, que será elaborado e representado graficamente de conformidade co disposto na presente orde ministerial. Para estes efectos os produtos financeiros clasificaranse nas seguintes clases:

a) Clase 1. Esta clase incluírá os seguintes produtos financeiros:

1.º Os depósitos bancarios en euros ofertados por entidades de crédito a que se refire o artigo 2.1.b).

2.º Os produtos de seguros con finalidade de aforro, incluídos os plans de previsión asegurados.

b) Clase 2. Nesta clase incluíranse todos aqueles instrumentos financeiros de carácter non subordinado denominados en euros que dispoñan polo menos dun compromiso de devolución do 100 por cento do principal investido cun prazo residual igual ou inferior a 3 anos. O instrumento financeiro ou, na súa falta, a entidade orixinadora, emisora ou garante destes compromisos deberá dispoñer dunha cualificación crediticia de nivel 1, segundo se define no número 2 do artigo 6.

c) Clase 3. Nesta clase incluíranse todos aqueles instrumentos financeiros de carácter non subordinado denominados en euros e que dispoñan polo menos dun compromiso de devolución do 100 por cento do principal investido cun prazo residual superior a 3 e igual ou inferior a 5 anos. O instrumento financeiro ou, na súa falta, a entidade orixinadora, emisora ou garante destes compromisos deberá dispoñer dunha cualificación crediticia de nivel 2, segundo se define no número 2 do artigo 6.

d) Clase 4. Nesta clase incluíranse todos aqueles instrumentos financeiros de carácter non subordinado denominados en euros que dispoñan polo menos dun compromiso de devolución do 100 por cento do principal investido cun prazo residual superior a 5 anos e igual ou inferior a 10 anos. O instrumento financeiro ou, na súa falta, a entidade orixinadora, emisora ou garante deste compromiso deberá dispoñer dunha cualificación crediticia de nivel 2, segundo se define no número 2 do artigo 6.

e) Clase 5. Nesta clase incluíranse:

1.º Instrumentos financeiros de carácter non subordinado denominados en euros e que dispoñan dun compromiso de devolución do 100 por cento do principal investido cun prazo residual superior a 10 anos. O instrumento financeiro ou, na súa falta, a entidade orixinadora, emisora ou garante deste compromiso deberá dispoñer dunha cualificación crediticia de nivel 2, segundo se define no número 2 do artigo 6.

2.º Instrumentos financeiros de carácter non subordinado denominados en euros que dispoñan dun compromiso de devolución de polo menos o 90 por cento do principal

investido cun prazo residual igual ou inferior a 3 anos. O instrumento financeiro ou, no seu defecto, a entidade orixinadora, emisora ou garante deste compromiso deberá dispoñer dunha cualificación crediticia de nivel 2, segundo se define no número 2.

f) Clase 6. Nesta clase incluírase o resto dos produtos financeiros definidos no artigo 2 e non recollidos en ningunha outra clase.

Artigo 6. *Cualificacións crediticias.*

1. Para a determinación das clases establecidas no artigo anterior, teranse en conta as cualificacións do produto financeiro, no seu defecto, as do orixinador ou emisor e, en defecto das dúas anteriores, as do garante.

2. Para os efectos deste artigo, son cualificacións as emitidas polas axencias de cualificación externas rexistradas ou certificadas de conformidade co Regulamento (CE) n.º 1060/2009 do Parlamento Europeo e do Consello, do 16 de setembro de 2009, sobre as axencias de cualificación crediticia, do seguinte modo:

a) Nivel 1. Refírese a un rango específico das cualificacións crediticias outorgadas a longo prazo polas axencias de cualificación externas equivalente a BBB+ ou superior.

b) Nivel 2. Refírese a un rango específico das cualificacións crediticias outorgadas a longo prazo polas axencias de cualificación externas equivalentes a BBB– ou BBB.

3. No caso de que unha mesma emisión, emisor, orixinador ou garante dispoña de dúas ou máis cualificacións crediticias non equivalentes de distintas axencias de cualificación externas aplicarase a máis frecuente e, na súa falta, a cualificación crediticia inferior.

Sección 3.ª Alerta sobre liquidez

Artigo 7. *Alerta sobre a liquidez.*

1. As entidades incluírán, ademais do indicador de risco, de ser o caso, unha alerta actualizada no momento da súa entrega conforme o establecido no artigo 10 sobre as posibles limitacións respecto á liquidez e sobre os riscos de venda anticipada do produto financeiro, que será elaborada e representada graficamente de conformidade co disposto na presente orde.

2. Para estes efectos, as entidades terán en conta as seguintes circunstancias:

a) Existencia dun compromiso de devolución dunha parte ou de todo o principal investido ou depositado a vencemento.

b) Que o produto financeiro non se negocie nun mercado regulado, en sistemas multilaterais de negociación ou en sistemas organizados de contratación.

c) Que non exista un procedemento alternativo de liquidez para o produto financeiro ofrecido polo orixinador, emisor ou un terceiro.

d) Existencia de comisións ou penalizacións pola devolución anticipada dunha parte ou de todo o principal investido ou depositado ou polo rescate do produto de seguro de vida con finalidade de aforro.

e) Existencia de prazos de aviso previo mínimos para solicitar a devolución anticipada do principal ou o rescate do produto de seguro de vida con finalidade de aforro.

f) Carácter non reembolsable do dereito consolidado ata o acaecemento dalgunha das continxencias ou, de ser o caso, nos supostos excepcionais de liquidez ou disposición anticipada, conforme a normativa de plans e fondos de pensións.

g) No caso de seguros de vida con finalidade de aforro, vinculación do dereito de rescate ao valor de mercado dos activos asignados.

h) No caso de plans de pensións individuais e asociados, valoración dos dereitos de mobilización, das prestacións e dos supostos excepcionais de liquidez a valor de mercado dos activos do fondo de pensións.

Artigo 8. Contido da alerta sobre liquidez.

A alerta a que se refire o artigo anterior facilitarase de conformidade co número 5 do anexo e consistirá nunha ou, se é o caso, varias das seguintes frases:

a) Cando se dea a circunstancia descrita no número 2.a) do artigo anterior e non resulte de aplicación a letra c) do mesmo número: «O compromiso de devolución do capital (ou, se é o caso, do xx% do capital) só é a vencemento e a venda anticipada pode provocar perdas».

b) Cando se dea a circunstancia descrita no número 2.a) do artigo anterior e non resulte de aplicación a letra c) do artigo anterior, no ámbito de actuación das entidades a que se refire o artigo 3.1.d) e e): «O capital garantido só é a vencemento e a mobilización ou o exercicio do dereito de rescate implica unha penalización que pode provocar perdas».

c) Cando non exista ningún compromiso de devolución dunha parte ou de todo o principal investido e se dean simultaneamente as circunstancias descritas no número 2.b) e c) do artigo anterior: «A venda ou cancelación anticipada non é posible ou pode implicar perdas relevantes».

d) Cando se dea a circunstancia descrita no número 2.d) do artigo anterior: «O reembolso, o rescate ou a devolución anticipada dunha parte ou de todo o principal investido están suxeitos a comisións ou penalizacións».

e) Cando se dea a circunstancia descrita no número 2.e) do artigo anterior: «O reembolso, o rescate ou a devolución anticipada dunha parte ou de todo o principal están suxeitos a un prazo de aviso previo mínimo».

f) Cando se dean as circunstancias a que se refire o número 2.f) do artigo anterior: «O cobramento da prestación ou o exercicio do dereito de rescate só é posible en caso de acaecemento dalgunha das continxencias ou supostos excepcionais de liquidez regulados na normativa de plans e fondos de pensións».

g) Cando se dean as circunstancias a que se refire o número 2.g) do artigo anterior: «O valor do dereito de rescate ou mobilización depende do valor do mercado dos activos asignados e pode provocar perdas relevantes».

h) Cando se dean as circunstancias a que se refire o número 2.h) do artigo anterior: «O valor dos dereitos de mobilización, das prestacións e dos supostos excepcionais de liquidez depende do valor de mercado dos activos do fondo de pensións e pode provocar perdas relevantes».

*Sección 4.ª Alerta sobre complexidade**Artigo 9. Alerta sobre a complexidade.*

1. As entidades incluírán, ademais do indicador de risco e, se é o caso, a alerta sobre a liquidez, unha alerta actualizada ao momento da súa entrega conforme o establecido no artigo 10 sobre a complexidade dos produtos financeiros que sexan complexos, que será elaborada e representada graficamente de conformidade co disposto na presente orde.

2. Para efectos da alerta prevista neste artigo, terán a consideración de produtos complexos:

a) Os instrumentos financeiros considerados complexos en virtude do disposto no artigo 217 do texto refundido da Lei do mercado de valores, aprobado polo Real decreto legislativo 4/2015, do 23 de outubro.

b) Aqueloutros que, tras unha análise específica, determine o Banco de España, a Comisión Nacional do Mercado de Valores ou a Dirección Xeral de Seguros e Fondos de Pensións nos seus respectivos ámbitos de competencias. As entidades referidas no artigo 3.1 e 2 dispoñerán dun prazo máximo de 10 días desde a publicación de tal decisión para incorporar a correspondente advertencia.

3. O texto da alerta sobre complexidade será, de conformidade co número 6 do anexo, o seguinte:

«Produto financeiro que non é sinxelo e pode ser difícil de comprender.»

Sección 5.ª Requisitos formais

Artigo 10. *Entrega do indicador de risco e das alertas sobre liquidez e complexidade.*

O indicador de risco e, se é o caso, as alertas sobre liquidez e complexidade deberanse incluír:

- a) Nas comunicacións publicitarias sobre os produtos financeiros que inclúan información concreta sobre as súas características e riscos.
- b) Na descrición xeral da natureza e dos riscos do produto financeiro que se lles deba facilitar aos clientes ou potenciais clientes con carácter previo á adquisición conforme o establecido nas seguintes disposicións:

1.º O artigo 64 do Real decreto 217/2008, do 15 de febreiro, sobre o réxime xurídico das empresas de servizos de investimento e das demais entidades que prestan servizos de investimento e polo que se modifica parcialmente o Regulamento da Lei 35/2003, do 4 de novembro, de institucións de investimento colectivo, aprobado polo Real decreto 1309/2005, do 4 de novembro.

2.º O artigo 6 da Orde EHA/2899/2011, do 28 de outubro, de transparencia e protección do cliente de servizos bancarios.

3.º O artigo 105 do Regulamento de ordenación e supervisión dos seguros privados, aprobado polo Real decreto 2486/1998, do 20 de novembro.

4.º Os artigos 48.1 e 101.2 do Regulamento de plans e fondos de pensións, aprobado polo Real decreto 304/2004, do 20 de febreiro.

Artigo 11. *Representación do indicador de risco e das alertas sobre a liquidez e sobre a complexidade.*

1. O indicador de risco e as alertas sobre a liquidez e a complexidade serán representados graficamente utilizando as figuras dos números 1, 5 e 6 do anexo.

2. A utilización destas figuras deberá cumprir cos seguintes requisitos mínimos:

- a) As figuras incorporaranse na parte superior da primeira folla das comunicacións publicitarias ou da información sobre o produto financeiro cando se realice por escrito ou nun medio que permita a súa reprodución.
- b) O tamaño das figuras e dos textos terá que ser adecuado ao tamaño do documento para asegurar que sexan claramente visibles e lexibles para o cliente ou cliente potencial.
- c) As cores utilizadas para cada clase do indicador de risco atenderán ao establecido no número 2 do anexo.

3. A correspondencia dos produtos financeiros cunha clase determinada do indicador de risco representarase graficamente mediante un pentágono orientado cara á dereita e de cor negra que apuntará ao pentágono de cor da súa clase correspondente, de conformidade coa figura incluída no número 1 do anexo desta orde ministerial.

4. Non obstante, as entidades poderán substituír a figura do número 1 do anexo pola figura do número 3 do anexo; neste caso, a correspondencia dos produtos financeiros cunha clase determinada do indicador de risco previsto no número 1 do anexo representarase graficamente mediante a indicación numérica da clase a que pertence o produto financeiro na parte do numerador da fracción, permanecendo o denominador sempre constante no número 6. Neste suposto, as cores utilizadas para o indicador de risco atenderán ao establecido no número 4 do anexo e a figura do número 3 do anexo irá acompañada da lenda:

«Este número é indicativo do risco do produto, sendo 1/6 indicativo do menor risco e 6/6 do maior risco.»

5. Cando o soporte utilizado para proporcionar a información sobre o produto financeiro ou o utilizado nas comunicacións publicitarias non permita a reprodución das figuras do indicador de risco e das alertas, informarase o cliente ou cliente potencial destas mediante a descrición do número de clases que compoñen a escala de riscos, o número e cor da asignada ao produto financeiro conforme o número 3, e as alertas sobre a liquidez e complexidade correspondentes. Nas comunicacións publicitarias só será precisa a súa inclusión cando inclúan información concreta sobre as súas características e riscos.

Artigo 12. *Comercialización a distancia e outras formas de comercialización.*

1. Cando o produto financeiro se oferte ou contrate por correo, catálogo, internet, venda telefónica ou calquera outro medio a distancia, o indicador de risco e as alertas sobre a liquidez e a complexidade deberánse facilitar ao cliente ou potencial cliente antes de contratalo, de conformidade co establecido no artigo 7 da Lei 22/2007, do 11 de xullo, sobre comercialización a distancia de servizos financeiros destinados aos consumidores.

2. As entidades deberán estar en condicións de acreditar que, antes de contratar un produto financeiro a distancia, o cliente potencial recibiu o indicador de risco e, se é o caso, as alertas sobre a liquidez e a complexidade.

Artigo 13. *Advertencia sobre a cobertura de depósitos bancarios por fondos de garantía de depósitos.*

As entidades incorporarán, xunto ao indicador de risco dos produtos financeiros a que se refire o artigo 2.1.b), unha advertencia que incluíra a identidade do fondo de garantía de depósitos a que se encontre adherida a entidade e o importe máximo que garante.

CAPÍTULO III

Normas de ordenación, disciplina e supervisión

Artigo 14. *Normas de disciplina.*

1. As disposicións contidas nesta orde consideraranse, en función da natureza xurídica das entidades que presten o servizo de investimento ou comercialicen o produto financeiro e do tipo de produto financeiro:

a) normas de ordenación e disciplina das entidades de crédito e dos establecementos financeiros de crédito de conformidade co disposto no artigo 5.4 da Lei 10/2014, do 26 de xuño,

b) normas de ordenación e disciplina do mercado de valores de conformidade co disposto no artigo 271 do texto refundido da Lei do mercado de valores, aprobado polo Real decreto lexislativo 4/2015, do 23 de outubro,

c) normas de ordenación e supervisión dos seguros privados, de conformidade co disposto na Lei 20/2015, do 14 de xullo, de ordenación, supervisión e solvencia das entidades aseguradoras e reaseguradoras, e

d) normas de ordenación e supervisión dos plans e fondos de pensións de conformidade co disposto no texto refundido da Lei de regulación dos plans e fondos de pensións, aprobado polo Real decreto lexislativo 1/2002, do 29 de novembro.

2. O réxime específico establecido na presente orde aplicarase sen prexuízo da lexislación xeral sobre consumidores e usuarios.

Disposición adicional primeira. *Non incremento do gasto público.*

As medidas incluídas nesta norma non poderán supoñer incremento de dotacións nin de retribucións nin doutros gastos de persoal.

Disposición adicional segunda. *Actividade supervisora.*

As autorizacións que en materia de emisión de folletos outorgue a Comisión Nacional do Mercado de Valores respecto a produtos financeiros sometidos ao disposto nesta orde ministerial non exclúen que o resultado final do investimento difira entre produtos da mesma clase ou mesmo que o de clases inferiores poida resultar peor que o de clases superiores.

Disposición adicional terceira. *Indicador de risco de plans de pensións.*

Cando o produto financeiro comercializado polas entidades sexa un plan de pensións dos recollidos no artigo 2.1.d), as entidades facilitarán, en substitución do indicador de risco previsto no artigo 5, outro elaborado, calculado e representado conforme o establecido para o indicador sintético de risco nos números 4 e 6 da norma cuarta da Circular 2/2013, do 9 de maio, da Comisión Nacional do Mercado de Valores, sobre o documento cos datos fundamentais para o investidor e o folleto das institucións de investimento colectivo.

Disposición derogatoria única. *Derrogación normativa.*

Quedan derogadas cantas normas de igual ou inferior rango se opoñan ao disposto na presente orde ministerial.

Disposición derradeira primeira. *Título competencial.*

Esta orde dítase ao abeiro do establecido no artigo 149.1.6^a, 11.ª e 13.ª da Constitución española, que lle atribúe ao Estado as competencias exclusivas sobre lexislación mercantil, bases da ordenación de crédito, banca e seguro, e bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica, respectivamente.

Disposición derradeira segunda. *Facultades de desenvolvemento.*

O Banco de España, a Comisión Nacional do Mercado de Valores e a Dirección Xeral de Seguros e Fondos de Pensións poderán ditar as disposicións necesarias para a correcta execución e aplicación desta orde ministerial nos seus respectivos ámbitos de competencias.

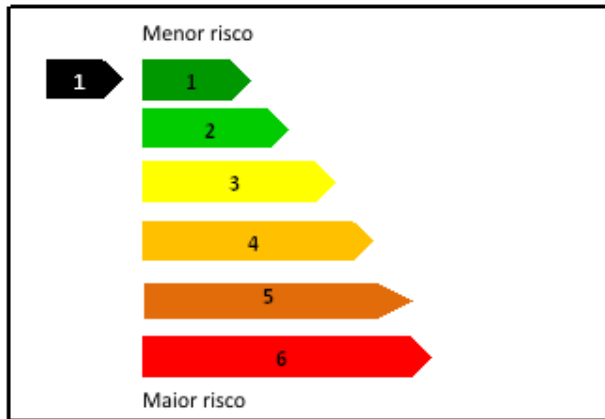
Disposición derradeira terceira. *Entrada en vigor.*

A presente orde entrará en vigor aos tres meses da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Madrid, 4 de novembro de 2015.–O ministro de Economía e Competitividade, Luis de Guindos Jurado.

ANEXO

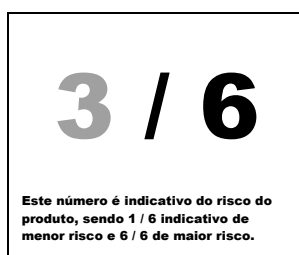
1. A figura que debe representar o indicador de risco a que se refire o artigo 11.1 deberá adoptar a seguinte forma:

2. As cores utilizadas para cada clase do indicador de risco do punto anterior atenderán aos seguintes parámetros RGB:

Clase 1: 0-153-0
 Clase 2: 0-204-0
 Clase 3: 255-255-0
 Clase 4: 255-192-0
 Clase 5: 227-108-10
 Clase 6: 255-0-0

3. A figura que debe representar o indicador de risco a que se refire o artigo 11.4 deberá adoptar a seguinte forma:

4. As cores utilizadas para o indicador de risco do punto anterior atenderán aos seguintes parámetros RGB:

Número indicativo do risco do produto concreto: 189-189-189
 Resto da figura: 0-0-0

5. As entidades deberán marcar cunha “x” as opcións que, de ser o caso, correspondan:

“ O compromiso de devolución do capital (ou, de ser o caso, do xx% do capital) só é a vencemento e a venda anticipada pode provocar perdas”.

“🔒 O capital garantido só é a vencemento e a mobilización ou o exercicio do dereito de rescate implica unha penalización que pode provocar perdas”.

“🔒🔒 A venda ou cancelación anticipada non é posible ou pode implicar perdas relevantes”.

“🔒🔒 O reembolso, o rescate ou a devolución anticipada dunha parte ou de todo o principal investido están suxeitos a comisións ou penalizacións”.

“🔒🔒 O reembolso, o rescate ou a devolución anticipada dunha parte ou de todo o principal están suxeitos a un prazo de aviso previo mínimo relevante.”

“🔒🔒 O cobramento da prestación ou o exercicio do dereito de rescate só é posible en caso de acaecemento dalgunha das continxencias ou supostos excepcionais de liquidez regulados na normativa de plans e fondos de pensións”.

“🔒🔒 O valor do dereito de rescate ou mobilización depende do valor de mercado dos activos asignados e pode provocar perdas relevantes.”

“🔒🔒 “O valor dos dereitos de mobilización, das prestacións e dos supostos excepcionais de liquidez depende do valor de mercado dos activos do fondo de pensións e pode provocar perdas relevantes”.

6. A alerta sobre a complexidade adoptará a seguinte forma:

“! Produto financeiro que non é sinxelo e pode ser difícil de comprender”.